

REPUBLIKA SLOVENIJA
VIŠJE DELOVNO
IN SOCIALNO SODIŠČE

Evidenčna številka: VDS00049133

Datum odločbe: 19.08.2021

Senat: Jelka Zorman Bogunovič (preds.), mag. Aleksandra Hočevar Vinski (poroč.), dr. Martina Šetinc
Tekavc

Področje: DELOVNO PRAVO

Institut: izredna odpoved pogodbe o zaposlitvi - rok za odpoved - zagovor - hujša kršitev delovne obveznosti
- znaki kaznivega dejanja

Zveza: ZDR-1 člen 85, 85/2, 85/3, 109, 109/1, 109/2, 110, 110/1, 110/1-1, 110/1-2.. ZJU člen 33, 33/1..
ZODPol člen 2, 17.

Jedro

Za presojo pravočasnosti izredne odpovedi je odločilna dejanska ugotovitev, kdaj je bil o kršitvah tožnika obveščena generalna direktorica policije in ne npr., kdaj je bila obveščena Policijska uprava C.. Ni pomembno, kdaj za kršitev izvejo drugi zaposleni pri toženki, ki ima razvejano mrežo policijskih uprav, temveč kdaj se je seznanil predstojnik policije.

Izrek

I. Pritožba se zavrne in se izpodbija sodba potrdi.

II. Tožnik krije sam svoje stroške pritožbe.

Obrazložitev

1. Sodišče prve stopnje je zavrnilo zahtevek, da se kot nezakonita odpravita sklep Republike Slovenije, Ministrstva za notranje zadeve, generalnega direktorja policije, št.: ... z dne 19. 2. 2020 in sklep Komisije za pritožbe iz delovnega razmerja Vlade RS št. ... z dne 9. 4. 2020. Posledično je zavrnilo zahtevke za reintegracijo, reparacijo in povrnitev stroškov postopka.

2. Zoper sodbo se pritožuje tožnik iz vseh treh pritožbenih razlogov. Poudarja, da je sodišče napačno ugotovilo pravočasnost izredne odpovedi. Toženka je že pred 8. 2. 2020 razpolagala s podatki o kaznivem dejanju. S posredovanjem poročila toženke z dne 2. 9. 2019, najkasneje pa z izdajo odredbe kazenskega

sodišča, je delodajalec vedel za sum storitve kaznivega dejanja in je takrat začel teči 30-dnevni rok za podajo odpovedi. Sklicuje se na sodbo Pdp 973/2014 - da je bila toženka seznanjena z razlogi za odpoved, ko je poslala zahtevo za preiskavo državnemu tožilstvu. Sklicuje se tudi na primer VIII Ips 337/2017. Ni možno s posebnim notranje varnostnim postopkom podaljševati roka za odpoved. Sodišče ni upoštevalo sodne prakse, zato gre za kršitev enakega varstva pravic. Predlagal je, da se pridobi poročilo o notranje varnostnem postopku. Ker sodišče ni pridobilo te listine, je kršilo določila postopka. Sodba je v tem delu pomanjkljiva, ne da se je preizkusiti, razlogi sodbe so v nasprotju z vsebino listin v spisu. Sodišče se ni opredelilo do Navodil o obveščanju in poročanju s področja kriminalitete in Usmeritev na področju notranje zaščite. Iz tabele obveščanja izhaja, da je treba ob vsaki aktivnosti obveščati službo generalnega direktorja. Toženka je poskušala prestaviti začetek teka roka za podajo odpovedi na datum prejema predloga SDT z dne 30. 1. 2020, zato je drugačno razlogovanje sodišča v nasprotju z načelom dispozitivnosti. Toženka je kršila pravico do zagovora, saj tožniku ni omogočila udeležbe na zagovoru in ga ni seznanila z očitki. Nasprotuje zaključku sodišča o obstoju razloga za odpoved. Dokazal je možnost dostopa drugih oseb do žigov in prestavitve datumov na žigih ter njihovo nepravilno shranjevanje. Toženka ni dokazala, da naj bi tožnik poimensko navedenim tujcem žigosal potne listine, saj dokaz o tem ne obstaja. Sklicuje se na mnenje Nacionalnega forenzičnega laboratorija z dne 22. 4. 2021 – da ni bilo bioloških sledi tožnika na lističih v zaseženih potnih listinah. Tudi zaključek sodišča o vsebini pogovora A.A. in B.B. ni dokazan. Iz njunega pogovora ni jasno, za kakšne (prepovedane) aktivnosti gre. Glede očitka v odpovedi, ki se nanaša na prejemanje podkupnine, ni neposrednega dokaza o neposredni vpletenosti tožnika. Sodba nima obrazložitve o tem, zakaj je toženka analizo zadolženosti žigov omejila le na 10-dnevno obdobje od dneva, ko je bil pri posameznem tujcu odtisnjen vstopni žig. Toženka je analizo opravila nestrokovno oziroma selektivno in ni predložila neposrednega dokaza, da je ravno tožnik žigosal potne listine. Sodišče bi moralo podvomiti, ali so v ravnanju tožnika podani znaki naklepne kaznivega dejanja. Tudi sicer razlogovanje sodišča presega trditveno podlago toženke. Toženka sama je nakazala, da bi tožnik z delom lahko nadaljeval. O tem je dokazna ocena izostala, sodbe ni možno preizkusiti. Toženka ni predložila nobenega dokaza in ni navedla, zakaj delovnega razmerja s tožnikom ni mogoče nadaljevati. Bil je dober delavec. Nikoli mu ni bila izrečena disciplinska sankcija.

3. Toženka v odgovoru na pritožbo predlaga njeno zavrnitev.

4. Pritožba ni utemeljena.

5. Pritožbeno sodišče je preizkusilo izpodbijano sodbo v mejah uveljavljenih pritožbenih razlogov, pri čemer je v skladu z drugim odstavkom 350. člena Zakona o pravnem postopku (ZPP, Ur. l. RS, št. 26/1999 in nasl.) po uradni dolžnosti pazilo na bistvene kršitve določb postopka, naštete v navedeni določbi, ter na pravilno uporabo materialnega prava. Ugotovilo je, da sodišče prve stopnje ni storilo bistvenih kršitev določb pravnega postopka, da je pravilno in popolno ugotovilo dejansko stanje in tudi pravilno uporabilo materialno pravo.

6. Pritožba na več mestih uveljavlja, da sodbe ni mogoče preizkusiti. Ta kršitev po 14. točki drugega odstavka 339. člena ZPP bi bila podana, če sodba ne bi vsebovala razlogov o odločilnih dejstvih, kar pa ne drži. Pritožbeno sodišče se strinja z razlogovanjem sodišča prve stopnje, ki tudi ni odločalo mimo navedb toženke. Pritožba povzema več tožnikovih navedb, glede katerih neutemeljeno uveljavlja, da jih je sodišče spregledalo. Sodišče se namreč ni dolžno opredeliti do vsake strankine navedbe, ampak le do (najbolj) relevantnih navedb za sprejem odločitve. To so tiste, iz katerih, ob pravilni uporabi materialnega prava, razbere zatrjevanje odločilnih dejstev, katerih obstoj preveri v dokaznem postopku ter jih nato v sodbi še dokazno oceni. Sodišče prve stopnje je tudi glede vsega tega postopalo pravilno.

7. Po drugem odstavku 109. člena Zakona o delovnih razmerjih (ZDR-1, Ur. l. RS, št. 21/2013 in nasl.) mora stranka izredno odpoved podati najkasneje v 30 dneh od ugotovitve razloga za izredno odpoved in najkasneje v šestih mesecih od nastanka razloga. V primeru krivdnega razloga na strani delavca, ki ima vse znake kaznivega dejanja, lahko stranka odpove pogodbo o zaposlitvi v 30 dneh od ugotovitve razloga za izredno odpoved in storilca ves čas, ko je možen kazenski pregon.

8. Sodišče prve stopnje je na podlagi listinske dokumentacije, predvsem zbranih poročil in obvestil o ugotovljenih kršitvah, ki so skladne z izpovedjo generalne direktorice policije, ugotovilo, da je bila predstojnica 8. 2. 2020 seznanjena z okoliščinami kršitve in podatki o tožniku kot preiskovani osebi. Ker je sodišče presojo o pravočasnosti odpovedi oprlo na navedeni datum, so neutemeljene navedbe o kršitvi načela dispozitivnosti, da naj bi toženka datum seznanitve poskušala prestaviti na 30. 1. 2020. Tožnik se neutemeljeno zavzema za začetek teka roka za izredno odpoved od datuma izdaje odredbe kazenskega sodišča za tajno opazovanje in prisluškovanje A.A., saj se ta akt niti ne nanaša na tožnika.

9. Pritožba tudi vztraja, da je bila toženki že prej posredovana informacija s strani specializiranega državnega tožilstva, da je torej že pred 19. 1. 2020 vedela za sum storitve kaznivega dejanja, zaradi česar je izredna odpoved z dne 19. 2. 2020 prepozna, kar pa ne drži. Za presojo pravočasnosti izredne odpovedi je odločilna dejanska ugotovitev, kdaj je bil o kršitvah tožnika obveščena generalna direktorica policije in ne npr., kdaj je bila obveščena Policijska uprava C.. Ni pomembno, kdaj za kršitev izvejo drugi zaposleni pri toženki, ki ima razvejano mrežo policijskih uprav, temveč kdaj se je seznanil predstojnik policije (VIII Ips 283/2017, VIII Ips 334/2017). Ugotovitve sodišča prve stopnje v zvezi s tem so pravilne. Rok za izredno odpoved prične teči, ko delodajalec ugotovi odpovedni razlog. V organu državne uprave po prvem odstavku 33. člena Zakona o javnih uslužbencih (ZJU, Ur. l. RS, št. 56/2002 in nasl.) pravice in dolžnosti delodajalca izvršuje predstojnik. Po Zakonu o organiziranosti in delu policije (ZODPol, Ur. l. RS, št. 15/2013 in nasl.) je Policijski organ v sestavi Ministrstva za notranje zadeve (2. člen), vodi pa jo generalni direktor (17. člen ZODPol), ki vodi tudi delo generalne policijske uprave (GPU). Ker gre za osebo, ki nastopa in odloča v imenu takšnega organa, subjektivni 30-dnevni rok za izredno odpoved pogodbe o zaposlitvi prične teči od ugotovitve razloga za izredno odpoved s strani te osebe. Iz nobenega izvedenega dokaza ne izhaja, kot je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje, da bi generalna direktorica policije karkoli ugotovila pred 8. 2. 2020.

10. Pritožba se neutemeljeno sklicuje tudi na sklep VIII Ips 337/2017. Stališče, ki ga je zavzelo revizijsko sodišče v tem razveljavljenem sklepu, da delodajalec z vodenjem notranje varnostnih postopkov ne more podaljševati roka za podajo odpovedi, zlasti če ugotovi, da takšen postopek ne privede do novih oziroma konkretnjših ugotovitev glede razlogov za odpoved, v konkretnem primeru ni bistveno. Presoja o pravočasnosti odpovedi namreč poleg izpovedi generalne direktorice temelji na listinah, zbranih v predkazenskem postopku. Obrazložitev sodbe glede vprašanja pravočasnosti odpovedi ni protispisna in tudi ni tako pomanjkljiva, da se je ne bi dalo preizkusiti. Tudi je sodišče prve stopnje ustrezno upoštevalo sodno prakso, tako da ni utemeljen niti očitek kršitve enakega varstva pravic.

11. Tožnik se v pritožbi neutemeljeno sklicuje na Navodila o obveščanju in poročanju s področja kriminalitete. Pred sodiščem prve stopnje je predložil Usmeritve na področju notranje zaščite iz leta 2002 in preglednico – Tabela obveščanja, ki prikazuje, kako poteka obveščanje znotraj Policije, ne pa v razmerju med Specializiranim državnim tožilstvom RS (SDT) in Policijo. Listini nista takšne vsebine, da bi bilo mogoče sklepati na seznanitev generalne direktorice z razlogi za odpoved in tožnikom kot kršiteljem že pred 8. 2. 2020. V zvezi s tem je neutemeljeno sklicevanje na zadevo Pdp 973/2014, saj je bilo v tej zadevi ugotovljeno, da je bil z obvestilom službe generalnega direktorja s strani SDT o vloženi zahtevi za preiskavo zoper tožnico zaradi ravnanj, ki so bila predmet sporne odpovedi, o tožničinih kršitvah, kot razlogu za podajo

izredne odpovedi, obveščen tudi generalni direktor policije. Gre torej za drugačne dejanske ugotovitve kot v obravnavanem primeru, zato navedena zadeva ni primerljiva.

12. Po pravilni presoji sodišča prve stopnje je toženka v postopku podaje odpovedi upoštevala določbo drugega odstavka 85. člena ZDR-1, po kateri je bila dolžna tožnika pisno seznaniti z očitanimi kršitvami in mu v razumnem roku omogočiti zagovor. Po tretjem odstavku 85. člena ZDR-1 pri zagovoru po pooblastilu delavca lahko sodeluje s strani delavca pooblaščen oseb. Tožnik je pooblastil pooblaščenca, ki se je udeležil zagovora. Osebna navzočnost javnega uslužbenca na zagovoru ni predpisana, glede na to, da je bila tožniku takrat odvzeta prostost, pa tudi ni bila mogoča. Bistveno je, da se v pisni seznanitvi določno opredeli kršitve obveznosti iz delovnega razmerja, kar je toženka v konkretnem primeru storila, kot je pravilno ugotovilo sodišče prve stopnje. Pisno seznanitev z očitanimi kršitvami je tožnik prejel, zato ne drži pritožbeni očitke, da sploh ni vedel za očitke. Sodišče je upoštevalo dejstvo, da je po pooblaščenju podal pisni zagovor. V pisnem zagovoru se je do očitkov opredelil, torej se je lahko zagovarjal. Tožnikova pravica do zagovora torej ni bila z ničimer kršena.

13. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo zakonitost izredne odpovedi (sklepa toženke z dne 19. 2. 2020 in z dne 9. 4. 2020), podane iz razloga po 1. alineji (če delavec krši pogodbeno ali drugo obveznost iz delovnega razmerja in ima kršitev vse znake kaznivega dejanja;) in 2. alineji (če delavec naklepoma ali iz hude malomarnosti huje krši pogodbene ali druge obveznosti iz delovnega razmerja) prvega odstavka 110. člena ZDR-1, ker je tožnik potne listine državljanov tretjih držav, v nasprotju z 11. členom Zakonika o schengenskih mejah, proti denarni nagradi, žigosal z vstopnimi in izstopnimi žigi Postaje mejne policije D., kar je uradno dejanje, čeprav vedoč, da tujci državne meje ne prehajajo, s čimer je poimensko navedenim tujcem omogočil, da najmanj v času od 26. 8. 2018 do 17. 12. 2019 nezakonito prebivajo na ozemlju Republike Slovenije in v drugih državah schengenskega območja.

14. Pritožbeno sodišče se strinja z razlogi sodišča o dokazanosti odpovednega razloga. Pritožba neutemeljeno nasprotuje zaključkom sodišča o tem, da je potne listine tujcem žigosal ravno tožnik. Izostanek neposrednega dokaza o tem ne pomeni, da tega dejstva niso potrdili drugi dokazi. Sodišče je na podlagi listin in izpovedi prič E.E., F.F. in G.G. ugotovilo, da je tožnik storil očitano kršitev. Takšen zaključek ni v nasprotju z mnenjem Nacionalnega forenzičnega laboratorija, da se na lističih, ki so prilepljeni na zaseženih potnih listinah tujcev, niso nahajale biološke sledi tožnika. Analiza bioloških sledi je bila narejena na potnih listinah tujcev, na katere se odpoved ne nanaša. Neutemeljene so tudi pritožbene navedbe, da ni jasna vsebina pogovora A.A. in B.B., oziroma da ni jasno, za katere (prepovedane) aktivnosti gre. Vsebinsko pogovora je razvidna iz poročil o izvajanju prisluškovanja in opazovanja z dne 6. 2. 2020. Kot pravilno ugotavlja sodišče, gre za pogovor v zvezi z izvršitvijo kaznivih dejanj, in sicer o delitvi denarja, nakupu novih telefonov, o najemu stanovanja, kamor bi shranjevali "robo" in nato čez dva meseca najeli novo stanovanje. Sodišče prve stopnje je pravilno ugotovilo, da je tožnik potne listine žigosal proti plačilu denarne nagrade (podkupnine). O tem ni neposrednega dokaza, vendar navedeno dejstvo potrjujejo uradni zaznamki o zbranih obvestilih in zapisnik o zasegu predmetov.

15. Tožnik navaja, da sodišče ni obrazložilo, zakaj je toženka raziskavo uporabe in zadolženosti žigov omejila zgolj na 10-dnevno obdobje od dneva žigosanja potne listine. Sodišče prve stopnje resda ni podalo natančnejše obrazložitve glede navedenega dejanskega vprašanja. Kljub temu pa iz izvedenih dokazov izhaja, da je bil časovni okvir od predaje potnega lista do prejema ožigosanega lista omejen le na nekaj dni (največkrat 5 dni oziroma v sledstvu z avtobusno linijo oziroma voznem redu), zato je bil kot iskalni parameter hkratne zadolženosti vstopnega in izstopnega žiga mejne kontrole PMP D. smiselno uporabljeno obdobje 10 dni. Pritožbene navedbe v zvezi s tem so neutemeljene.

16. Sodišče prve stopnje je jasno obrazložilo tudi, zakaj je toženka v tožnikovem primeru utemeljeno uporabila najstrožjo sankcijo za kršitev delovnih obveznosti - izredno odpoved, ki odraža nujnost takojšnjega prenehanja delovnega razmerja, tj. brez odpovednega roka. To se po prvem odstavku 109. člena ZDR-1 presoja ob upoštevanju vseh okoliščin in interesov pogodbenih strank. Pritožba sodišču prve stopnje neutemeljeno očita, da je te okoliščine in interese ugotavljalo izven trditvene podlage toženke. Toženka je v sami odpovedi in pred sodiščem prve stopnje navedla, zakaj z delovnim razmerjem ni mogoče nadaljevati, kot dokaz je poleg listine – sklep o prepovedi opravljanja dela z dne 10. 2. 2020, ki ovrže pritožbene navedbe tožnika o nadaljnjem odrejanju dela, predlagala zaslišanje zakonitega zastopnika in priče H.H.. Na podlagi ocene njegove izpovedi in izpovedi generalne direktorice ter pisne izjave I.I. in ob upoštevanju ravnanja, ki ga je storil tožnik, z znaki kaznivega dejanja, je pravilno utemeljilo izgubo zaupanja. Od policistov, katerih temeljna naloga je preprečevanje in odkrivanje kaznivih dejanj, se pričakuje večja stopnja zaupanja. Okoliščine, ki jih tožnik ponavlja v pritožbi, da mu nikoli ni bila izrečena delovnoppravna sankcija in da je delo dobro opravljal, tudi po presoji pritožbenega sodišča ne pretehtajo v njegovo korist.

17. Ker niso podani uveljavljani pritožbeni razlogi niti razlogi, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti, je pritožbo zavrnilo in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje (353. člen ZPP).

18. Tožnik s pritožbo ni uspel, zato krije sam svoje stroške pritožbe (prvi odstavek 154. in 165. člena ZPP).

Datum zadnje spremembe: 12.10.2021